Zesde Jaer. Nr 22. Zaterdag, 4 Juny 1859.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt eens per week 's zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by de We J.-P. Collée, boekdrukker en uitgever van dit blad, groote markt, no 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement vooraf betaelbaer is bepaeld op 5 fr. per jaer.
» » » 3 fr. per half jaer.
Een blad afzonderlyk. . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel. . . . . 15 »
De reklamen » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven genieten voordeeliger conditiën.

TONGEREN, DEN 4 JUNY.

Woensdag, na met de eenparigheid der 52 aenwezige leden de wyziging gestemd te hebben van M. Forgeur, strekkende om aen de wet haer terugwerkend effekt te ontnemen, heeft de vergadering het eenige artikel van het wetsontwerp betrekkelyk de liefdadigheid aengenomen met 26 stemmen tegen 23 en 2 onthoudingen.

Het is in de hoofdstad geen geheim dat alle middelen in het werk zyn gesteld geworden om tot die jammerlyke stemming te geraken, te meer daer de katholieken in den Senaet de meerderheid hebben.

Eerst heeft men in het geheugen de herinnering teruggeroepen der opschudding en der kasseisteenen van mei 1857; dan deed men hen den ernst opmerken van den toestand des vaderlands tegen over de uitwendige gebeurtenissen; dan weêr de koncessie gedaen door het kabinet met af te zien van het terugwekkend effekt der wet, als of het kabinet in de Kamer niet juist de retroactiteit had doen stemmen om ze in den Senaet als eene koncessie te laten vallen. Verscheidene leden hebben zich in dien strop laten vangen. En wat de gewigtigheid der buitenlandsche gebeurtenissen betreft, waerom moeten die altoos dienen om de katholieke gezindheid in de kluisters te leggen? Waerom heeft het kabinet zelf geen bewys gegeven van zynen wensch om de eendragt te herstellen met zyn vuerstokend wetsontwerp in te trekken? Het gouvernement zelf had moeten het voorbeeld geven, en zyn tegenwoordige oproep tot de eendragt is slechts eene nieuwe foppery om eenige eerlyke doch kortzigtige politieken tot zich te trekken. MM. Frère-Tesch-Rogier zyn hierin maer al te wel gelukt.

Sluiting van den wetgevenden Zittyd.

Maendag heeft de Kamer hare laetste zitting gehouden. M. Rogier heeft er eene politieke redevoering uitgesproken, in welke hy, in het lang en in het breed, verteld heeft alles wat het ministerie gedaen heeft, niet voor het welzyn des lands, maer om getrouw te zyn aen het program van het liberalismus.

Dingsdag behelsde de *Moniteur* een koninglyk besluit, by welk de zittyd van 1858-1859 gesloten word verklaerd.

Kiezingen van 14 Juny.

By koninglyk besluit worden de kieskollegiën van Antwerpen, Braband, West Vlaenderen, Henegouwen, Luik, Luxemburg en Namen byeengeroepen om, den 14 dezer, over te gaen tot het kiezen van leden voor de Kamer en den Senaet.

Toestand van den oogst.

In een onzer laetste nummers hebben wy gesproken over den toestand van den oogst in de provincie Limburg. Ziehier hoe er uitziet in andere provinciën.

Men schryft ons uit Antwerpen, 28 Mei:

« Op het oogenblik dat er zich een stilstand voordoet in den handel der granen en zaden, geloof ik niet zonder nut u eenige inlichtingen te zenden nopens den toestand der oogsten in de provincie Antwerpen.

» Alles met eigene oogen willende zien, heb ik een groot deel onzer velden afgeloopen, en overal heb ik maer eene stem gehoord nopens de gegronde verhoopingen van eenen buitengewoonlyken oogst. Inderdaed, de tarwe en vooral de rogge, welks airen reeds groot en halmen sterk en lang zyn, toonen zich wonderschoon. Niet alleenlyk kondigt de hoedanigheid zich onder de beste voorteekens aen, maer ook, iets wat onze boeren met vreugd vervult, de hoeveelheid zal veel grooter wezen dan die van voorleden jaer.

» De gerst en haver staen even zoo schoon; van dien kant ook moet men zich aen eenen uitmuntenden en overvloedigen opbrengst verwachten.

» Het vlas, voor 't welk men eenige vrees had beginnen optevatten ter oorzaek der droogte, heeft eenen weelderigen wasdom bekomen, dank aen den weldoenden regen waermede de hemel ons dezer dagen heeft gelieven te begunstigen.

» Wat het koolzaed betreft, elkeen is het diens opzigte eens, dat sedert een groot aental jaren men nooit zulken overvloedigen en schoonwassenden oogst heeft gezien.

» De voeragie, zoo het schynt, zal ook dit jaer niet te kort blyven; het gras en de klavers staen dik en malsch; doch deze planten hebben veel natte noodig om voordeeligly de steeds toenemende hitte der zon te kunnen uitstaen. »

Men schryft uit St-Truiden, 30 mei:

Dezen morgen heeft hier eene indrukwekkende plegtigheid plaets gehad; het onlangs vergroot gedeelte des kerkhofs dezer stad, gelegen te Schurhoven is heden door den eerweerden heer deken Cartuyvels ingewyd geworden. Ten 5 uren werd in de hoofdkerk eene plegtige hoogmis gezongen, tot lafenis der zielen wier overblyfsels reeds op het oud gedeelte der begraefplaets rusten. Na de mis ging de gewoone processie der kruisdagen naer den kerkhof, gevolgd door eene groote menigte inwooners dezer stad. By de kerk der E. W. Paters Redemptoristen gekomen, voegde zich de E. W. Pater bestierder der Heilige Familie met ten minste nog 600 leden, welke tot de *generale communie* geweest waren by de processie.

Aen het kruis gekomen deed de heer deken eene zeer gepaste en diepgevoelde aenspraek die vele tranen heeft doen storten; niemand kon zyn gevoel bedwingen, en niet zonder rede, want al kon men het getal der tegenwoordige persoonen op 3,000 berekenen, was er welligt niet een of hy had daer reeds dierbare panden te betreuren.

BERIGT.

De burgemeester en schepenen der stad Tongeren, maken bekend dat de heer Jules Ansiaux, oogheelkundige van Luik, toekomende dingsdag van 6 tot 11 uren 's morgens op het stadhuis alhier zal zetelen, ten einde de blinden of met slechte oogen geplaegde persoonen der gemeentens van het kanton Tongeren te visiteeren.

Hof van assisen.

Het hof van assisen van Limburg heeft verleden maendag zyne sessie van den tweeden trimester 1859 te Tongeren geopend onder voorzitterschap van M. Schaetzen, raedsheer by het hof van beroep te Luik.

Een enkele betigte is voor den jury gekomen, te weten de genaemde Jan Croughs, geboren te Vliermael, woonachtig te Neerrepen, oud 32 jaren, betigt van aenslag op de eerbaerheid. Door den jury pligtig verklaerd is hy veroordeeld tot vyf jaren dwangarbeid, tien jaren bewaking der politie en eene uer tentoonstelling aen de kaek op de groote markt te Tongeren.

DE ZOTTEN VAN SINT LIEVEN.

KRONYK VAN DEN TYD VAN KAREL-DE-STOUTE.

1467.

(*Vervolg.*)

V. — Mathys Bloc.

In het midden der merkt stak de kas van sint Lieven boven uit, waervan de ondergaende zou nog het oppergedeelte vergulde. Rondom stonden de monnikken van Sint-Bavo, zy hadden hunnen kostbaren pand niet willen verlaten; ook trof men er een ruim aental vrouwen en kinderen van allen ouderdom. Deze byzondere groep bezettede eeniger wyze het middenpunt van dat kamp, dat daer, als by tooverslag, was ingerigt geworden uit bedevaerders en ambachters die van alle punten der stad op het alarmgeklep der Sint-Jakobs-klok waren toegesneld. Ten meerderen deele waren zy met dikke stokken gewapend; doch hier en daer zag men ook wel, tusschen de grove kleedaedje der werklieden, degens, dolken, messen en speeren glinsteren, Regt over het Hoog-Huis, in het zigt van het balkon, stond eene bende muiters, die zich als 't ware beschutteden onder de zyden banier, welke Mathys Bloc aen de relikwiekas ontnomen had. Het voornaemste deel des gebouws was bezet door de schutters en wapenserjanten van hertog Karel; digt by hen stonden de vleeschhouwers, de vischkoopmans, de schippers en scheeptrekkers die, beter bedacht dan de overige neringen, geen deel hadden willen nemen aen den opstand der Zotten van sint Lieven. Men zou gezegd hebben twee legerkorpsen te zien, in slagorde geschaerd en slechts den oorlogskreet afwachtende om een hardnekkigen slag aen te vangen. De zwarte houten gevels der huizen op de merkt maekten als het ware eene lyst uit rondom dit bewegend tafereel, en het bleek gelaet des hertogs, wiens strenge rouwgewaed hetzelve nog somberder deed voorkomen, overheerschte van boven het balkon de ontzaggelyke menigte muitzuchtigen die hunne oogen op hem gevestigd hielden.

Tusschen zynen kanselier, den sire van Wedergrate en zyn vriend, Lodewyk van Gruthuse geplaetst, reikte hy zyne hand uit en deed teeken dat hy het woord ging voeren. De grootste stilte heerschte aenstonds, de vorst zegde in het vlaemsch:

— Myne kinderen, God beware u! ik ben uw vorst en wettelyke heer; gisteren heb ik op de heilige evangelien gezworen uwe regten te eerbiedigen en te beschermen; van uwent wege hebt gy my hulde en trouw gezworen.

— Ja, ja, riepen 's vorstes aenhangers die onder het balkon stonden, en onzen eed zullen wy houden.

— Nudan, ik zal voor u alles doen wat myne eer en uw welzyn my kunnen gebieden.

— *Willekom! willekom!* Lang leve onze geduchte heer! riep de menigte die by deze welwillende woorden door geestdrift vervoerd werd.

Mathys Bloc, Oosterline en Bruneel, alsook het batailjon welk zy schenen onder hunne bevelen te hebben, bleven stilzwygend en wierpen eenen blik van verachting op degenen die aldus stonden te roepen.

Daer hy by gebrek aen gewoonte en ten gevolge zyner ontsteltenis zich niet gemakkelyk in het vlaemsch kon uitdrukken, verzocht Karel den sire van Gruthuse het woord in zynen naem te voeren. Diensvolgens trad deze te voorschyn:

— Monseigneur gelast my u te vragen wat gy van hem begeert, riep hy met heldere stem en duidelyke uitspraek. Hy is uw natuerlyke heer; geern verleent hy aendachtig gehoor aen de vertoogen zyns volks. Doch hetgeen hy vereischt is dat gy dezelve voorstellet op eene betamelyke wyze en zonder bedreigingen.

Alsdan naderden eenige manskerels stoutelyk tot voor het balkon en zegden:

— Wy willen de afschaffing van het Lepelregt, belasting die ons opgelegd is geweest door verachting van al de regten en privilegien onzer stad. Wy verzoeken monseigneur dat hy gelieve er rekening over te vragen aen degenen welke sedert zoo lang er zich aen vetten op onze kosten, welke, van geringe en arme sullen die zy waren, groote heeren vol opgeblazenheid, trotschheid en kwaden wil geworden zyn. Ten dien einde vragen wy monseigneur dat hy gehoor verleene aen diegenen onder ons welke het volk by zynen geduchten persoon zal afveerdigen, en beloven daerby ons te zullen gedragen naer het antwoord dat zy ons zullen overbrengen.

Terwyl de vorst deze vertoogen met een gedwongen gelaet van welwillendheid aenhoorde, spreidde zich eene uitnemende misnoegdheid over de aengezichten der aenhangers van Bruneel en van de beide andere bannelingen.

Het volk bemerkte eene woordenwisseling tusschen den hertog en den sire Gruthuse. Na eenige oogenblikken tusschentyds, antwoordde deze:

— Monseigneur heeft uw verzoek aenhoord; hy bewilligt er in dat gy u morgen, ten getalle van zes, naer zyn hotel begevet om hem uwe bezwaren voor oogen te leggen. Zelfs vergeeft hy u de muiteryen en wederspannigheden waeraen gy u heden pligtig gemaekt hebt; maer op uwe hoofden en krachtens zyn vorstelyk gezag gebiedt hy u van aenstonds de relikwiekas van sint-Lieven naer hare bestemming te dragen, van de merkt te verlaten en elk vreedzaem naer zyn huis terug te keeren.

Deze vredelievende woorden, welke, wel is waer, den prins ontrukt waren door de netelachtigheid des toestands waerin hy zich bevond, bragten de heilzaemste uitwerking te weeg op de menigte, die verre was van zich aen zulke langmoedigheid en toegevendheid te verwachten. Welhaest hoorde men de luidruchtigste herhaelde kreten opstygen van: Leve de hertog! leve Karel van Burgondië! Laten wy de merkt verlaten en vertrekken! Reeds was er een hoop volks op het punt de kas van sint-Lieven op te nemen om